

***Mare i filla* - Jenn Díaz**

Jenn Díaz (Barcelona, 1988) publica un llibre a l'any d'ençà que en tenia vint-i-dos. Després de quatre novel·les en castellà, acaba de publicar-ne una en català, *Mare i filla*. El primer interrogant que se'ns presenta és la llengua. Doncs bé, l'autora ha optat per un registre oral, genuí, gens artificios, però alhora exempt de vulgarismes, que recorda el de *La plaça del Diamant*. Certament, servir-se d'un català transparent en ple exili era infinitament més difícil, però també és cert que el lector de *Mare i filla* s'enduu menys ensurts lingüístics que quan s'enfronta a altres obres d'autors nascuts als anys vuitanta, que d'altra banda no són pas gaires.

Mare i filla s'inicia amb la mort del pare, l'home que equilibrava el fràgil ecosistema femení de la família. A la casa resten la vídua, la filla i la germana del pare, el triangle en què es basa la novel·la, complementat per mitja dotzena de personatges secundaris. Sense la figura masculina, cadascuna d'aquestes dones haurà de refer la relació amb les altres dues i amb la resta del món, haurà d'omplir el buit en un procés de recerca, dubtós i conflictiu –la novel·la en si- ni gaire èpic ni gaire triomfant, que l'autora narra en veu baixa, sense efectismes.

La novel·la és un melodrama ben escrit –Rodoreda, de nou-, allunyat de modes i de moderneses. *Mare i filla* no incorpora la frescor de Lluïcia Ramis, ni les escenes de sexe explícit de Marta Rojals, ni l'ambició de Núria Perpinyà, ni l'exhibició lingüística d'Anna Carreras. Jenn Díaz ha optat senzillament per l'estudi psicològic d'uns quants personatges femenins, com una Madame de Lafayette del segle XXI. No busca tombs argumentals ni escenes trepidants, tan sols explica amb discreció omniscient una història trista, la d'unes dones que volen viure al marge dels camins fressats, i fins i tot –però no sempre- al marge del que pensaran les altres dones de la família. És una opció literària, i l'autora se n'ha sortit perfectament, ja que cada personatge té unes característiques pròpies (sobretot els femenins) i evoluciona de manera versemblant dins la tradició realista. Les reflexions del narrador, entre sàvies i desmenjades, entre costumistes i postfeministes, resulten agraiïdes: “La mare deia que un nen que no s'acostuma al silenci serà un adult a mitges”. O aquesta altra: “Un home que et distreu ja és molt”.